

Sở Y tế Quận Kent

Tờ tin tức về bệnh sốt

xuất huyết do siêu vi (Ebola, Lassa v.v...)

Bệnh sốt xuất huyết do siêu vi là gì?

Sốt xuất huyết do siêu vi (VHFs) là nói tới một nhóm các bệnh do một số họ siêu vi riêng biệt gây ra. Thông thường, từ “sốt xuất huyết do siêu vi” được sử dụng để mô tả một căn bệnh đa hệ nghiêm trọng ảnh hưởng tới nhiều hệ thống cơ quan trong cơ thể. Mặc dù một số loại siêu vi gây bệnh sốt xuất huyết có thể gây bệnh tương đối nhẹ nhưng nhiều loại trong số này có thể gây bệnh nặng và đe dọa tới tính mạng. Mặc dù có tên gọi như vậy nhưng xuất huyết thường không phải là vấn đề nghiêm trọng trong các trường hợp mắc bệnh sốt xuất huyết do siêu vi (VHFs).

Cái gì mang siêu vi gây bệnh sốt xuất huyết do siêu vi?

Các siêu vi liên quan tới đa số bệnh sốt xuất huyết do siêu vi là loại lây bệnh từ súc vật sang người. Điều này có nghĩa là các siêu vi này thường sống ở động vật chủ hoặc côn trùng truyền bệnh. Siêu vi này phụ thuộc hoàn toàn vào sinh vật chủ để sinh sản và tồn tại. Các thí dụ về động vật chủ bao gồm chuột nhắt và các động vật gặm nhấm khác sống trong đồng ruộng. Bọ ve và muỗi là các sinh vật truyền bệnh đối với một số căn bệnh trong số này.

Các trường hợp sốt xuất huyết do siêu vi được tìm thấy ở đâu?

Các siêu vi gây bệnh sốt xuất huyết do siêu vi (VHF) được tìm thấy ở khắp mọi nơi trên thế giới. Tuy nhiên, do mỗi loại siêu vi liên quan đến một hoặc nhiều loài động vật chủ nhất định nên loại siêu vi và căn bệnh mà nó gây ra hiếm khi gặp ở ngoài khu vực nơi các loài động vật chủ sinh sống.

Mặc dù con người thường chỉ nhiễm bệnh ở những nơi có động vật chủ sinh sống, nhưng cũng có thể nhiễm bệnh qua một động vật chủ đã được xuất cảng từ môi trường sống ban đầu của động vật đó. Đôi khi có người bị nhiễm bệnh ở vùng có siêu vi đó xuất hiện tự nhiên và sau đó du hành tới nơi khác. Nếu đây là loại

siêu vi có thể lây lan qua tiếp xúc người với người, người du hành có thể làm lây bệnh sang những người khác.

Người ta mắc bệnh sốt xuất huyết do siêu vi như thế nào?

Mọi người có thể nhiễm một loại siêu vi gây bệnh sốt xuất huyết nếu họ tiếp xúc với nước tiểu, chất thải hoặc nước bọt của các động vật gặm nhấm đã bị nhiễm bệnh. Các loại siêu vi liên quan đến muỗi và bọ ve thường lây lan chủ yếu khi một người bị muỗi hoặc bọ ve đã nhiễm bệnh cắn, hoặc nghiền nát một con bọ ve. Các con muỗi và bọ ve cũng có thể lây truyền bệnh sang gia cầm. Sau đó con người bị nhiễm bệnh khi chăm sóc hoặc giết mổ con vật đó.

Các triệu chứng của bệnh sốt xuất huyết do siêu vi là gì?

Các dấu hiệu và triệu chứng cụ thể tùy thuộc vào từng dạng bệnh sốt xuất huyết do siêu vi. Các triệu chứng đầu tiên thường bao gồm:

- Sốt
- Chóng mặt
- Nhức mỏi cơ
- Suy nhược
- Kiệt sức

Những bệnh nhân mắc bệnh sốt xuất huyết do siêu vi nặng thường có các triệu chứng xuất huyết dưới da, trong các cơ quan nội tạng hoặc từ những nơi hở trên cơ thể như miệng, mắt hoặc tai. Con người hiếm khi tử vong do mất máu. Những người bệnh nặng có thể có triệu chứng sốc, hệ thần kinh làm việc không bình thường, mê sảng, co giật và hôn mê. Một số dạng bệnh sốt xuất huyết do siêu vi cũng có thể gây suy thận.

Tờ tin tức về bệnh sốt xuất huyết do siêu vi – trang 2

Những người nhiễm siêu vi bao nhiêu lâu thì phát bệnh?

Các triệu chứng có thể bắt đầu ngay hai ngày sau khi tiếp xúc với siêu vi đó hoặc có thể chỉ xuất hiện sau 21 ngày.

Các bệnh sốt xuất huyết do siêu vi có thể lây lan từ người này sang người khác hay không?

Một số loại siêu vi gây bệnh sốt xuất huyết có thể lây lan từ người này sang người khác sau khi người đầu tiên bị nhiễm bệnh. Dạng lây truyền của siêu vi này có thể xảy ra qua tiếp xúc gần gũi với người bị nhiễm bệnh hoặc chất dịch cơ thể của họ. Bệnh cũng có thể lây lan qua tiếp xúc với đồ vật (kim tiêm) đã nhiễm chất dịch cơ thể có siêu vi.

Các bệnh sốt xuất huyết do siêu vi được chữa trị như thế nào?

Người bệnh sẽ được chăm sóc trợ giúp, nhưng thường không có biện pháp điều trị khác hoặc biện pháp chữa khỏi thông thường cho các bệnh sốt xuất huyết do siêu vi. People receive supportive care but generally there is no other treatment or standard cure for VHF.

Có thuốc chủng ngừa cho bệnh sốt xuất huyết do siêu vi không?

Trừ bệnh sốt vàng da và bệnh sốt xuất huyết Argentine, là những căn bệnh đã có thuốc chủng ngừa, hiện tại không có thuốc chủng ngừa để ngừa các căn bệnh này.

Làm thế nào để phòng ngừa và kiểm soát các trường hợp sốt xuất huyết do siêu vi?

Biện pháp phòng ngừa bệnh phải chú trọng tới việc tránh tiếp xúc với các động vật gặm nhấm, muỗi và bọ ve. Nếu phương pháp ngừa bệnh không có hiệu quả và vẫn có người mắc bệnh sốt xuất huyết do siêu vi, nên chú trọng tới việc ngăn ngừa sự lây lan thêm từ người này sang người khác nếu loại siêu vi đó có thể lây lan theo cách này.

Vì nhiều loại siêu vi gây bệnh sốt xuất huyết được truyền qua động vật gặm nhấm nên các biện pháp ngừa bệnh sẽ bao gồm:

- Kiểm soát số lượng động vật gặm nhấm
- Ngăn không cho động vật gặm nhấm xâm nhập vào hoặc sống trong nhà hoặc nơi làm việc
- Khuyến khích dọn dẹp an toàn các ổ và phân của động vật gặm nhấm

Đối với những loại siêu vi lây lan qua muỗi và bọ ve, các biện pháp ngừa bệnh thường chú trọng tới việc kiểm soát côn trùng trên toàn cộng đồng. Ngoài ra, mọi người cũng nên sử dụng thuốc diệt côn trùng, mặc quần áo phù hợp, mắc màn khi ngủ, dùng tấm lưới chắn cửa sổ và các biện pháp ngăn chặn côn trùng khác để tránh bị cắn.

Đối với những loại siêu vi có thể lây từ người này sang người khác, việc tránh tiếp xúc gần gũi với những người bị nhiễm bệnh và các chất dịch cơ thể của họ là cách quan trọng nhất để kiểm soát việc lây bệnh. Những người bị nhiễm bệnh cần được cách ly và những người chăm sóc cần mang trang phục bảo vệ. Các dụng cụ ví dụ như kim tiêm hoặc nhiệt biểu kế được sử dụng để điều trị cho người mắc bệnh sốt xuất huyết do siêu vi cần được sử dụng một cách thích hợp và sau đó phải khử trùng hoặc vứt bỏ.

